Aproapele nostru – „Pomană” în sufletul nostru
Sfântul Antim din Chios

Când ai milă de săraci, când îți ajuți aproapele, îi dai lui Dumnezeu. Dar spune-mi, cine este cel mai aproape de noi care are nevoie de noi și ne cere să avem milă de el? Sufletul nostru. Sufletul nostru este aproapele nostru; sufletul nostru ar trebui să-l ajutăm și să avem milă de el. Să avem milă de acest suflet sărac cu virtuți. Dacă vrei să ai milă de sufletul tău, fă virtuți: trebuie să fii ascultător, smerit, răbdător, sincer, frățesc, tăcut, blând, cumpătat, îndelung răbdător, trebuie să-ți tai propria voință, vei accepta și insulte, amenințări, epuizare...

Cu acestea vei avea milă de sufletul tău și vei împrumuta lui Dumnezeu.

Imaginează-ți! Ne vom îndura de propriul suflet și Dumnezeu îi va fi îndatorat. Și ce ne va fi îndatorat El să ne dea? Împărăția Sa nemărginită! Bunurile Sale veșnice! Și noi, nebunii, nu-l vrem; în loc să ne îndurăm de cel sărăcit, îl facem mai nenorocit. Hristos ni l-a dat ca să-l păzim cu faptele noastre bune și ne va cere din nou să-l primim în Împărăția Sa. Ne-a dat trup și suflet și le-a unit pe acestea două, pentru ca ele să fie legate ca doi tovarăși și să se ajute reciproc.

Când ajutăm și mângâiem pe unul, facem o nedreptate celuilalt. Trupul va îngriji și va ocroti sufletul și invers; trupul îl va pedepsi, îl va întrista și îi va face o nedreptate. Pe cât de mult îți îngrijești și îi mângâi trupul, pe atât de mult faci o nedreptate și îi faci rău aproapelui tău, sufletului tău; și pe atât de mult îți faci o nedreptate sufletului tău, îți pregătești ție însuți iadul veșnic. Și cum faci o nedreptate sufletului tău? Prin neascultare, prin acuzații, prin pofte, prin furturi, prin minciuni și prin tot răul pe care îl face omul.

Dumnezeu ne-a numit pe noi păzitori, ca să avem milă de sufletul nostru nenorocit și să-l mântuim; iar primul mijloc de a-l ajuta este mărturisirea curată; singurul și curatul adevăr. Mijlocul mântuirii omului este mărturisirea sinceră. Orice instanță are nevoie de martori; fără martori nu poate exista proces; în timp ce această instanță a mărturisirii nu are nevoie de martori; orice mărturisește acuzatul, aceea este. Dacă spui adevărul, vei fi îndreptățit; dacă minți spiritualul, reprezentantul lui

Dumnezeu, păzitorul tău, pe lângă ceea ce ai, vei lua un alt păcat, acela al minciunii, și vei pleca.

Și la ce mai este nevoie de asta? Cu o spovedanie curată vei primi milă, vei atrage simpatia lui Dumnezeu. Spovedania curată este cea mai mare spovedanie pe care o vom oferi bietului nostru suflet. Pentru a elibera acest suflet, Hristos și-a vărsat sângele preasfânt pe cruce și îl dăm în mâinile demonilor. Dar când te duci la cel duhovnic, trebuie să spui singurul și curatul adevăr. Și dacă te duci la cel duhovnic și îi spui o minciună, ce folos ai primit? Și ce bucurie va primi cel duhovnic din această spovedanie. Dar când îi spui adevărul simplu și mergi cu hotărâre și smerenie, atunci persoana duhovnicească își va deschide brațele pentru a te primi, te va ierta, te va împăca cu Dumnezeu, te va apăra, te va proteja și te va elibera de povara grea a păcatelor tale, dar când te duci cu smerenie și ai luat decizia de a aplica ceea ce te va sfătui el.

La ce bun când mergem la doctor și apoi nu-i urmăm instrucțiunile? La ce bun că ai fost la doctor și nu vrei să păstrezi ce îți spune?

O vom milui, așadar, cu mărturisire curată, cu singurul și curatul adevăr, cu înțelepciune, cu sobrietate, dreptate, cunoștință, discernământ, răbdare, ascultare, smerenie și cu alte virtuți. Acestea o vor milui, acestea o vor ajuta, acestea îi vor da aripi să zboare. Când sufletul va părăsi acest trup spurcat, cu ce bucurie se va duce omul în rai, ca să se bucure de acele lucruri pe care le va primi în schimbul milei pe care a arătat-o aproapelui său! Cine are milă de săraci, Îi împrumută lui Dumnezeu.

Cei dintre noi care nu avem bunuri pentru a da milostenie săracilor; este necesar să ne miluim zilnic de sufletul nostru, pe care îl avem cel mai aproape de noi; să-l avem în pace, în bucurie, în blândețe, în răbdare, în îndelungă răbdare, în evlavie și cu toate virtuțile. Cât de mult ne-a dăruit Hristos, ca să ne mântuiască! Are îngeri să ne păzească, ne-a lăsat Sfânta Evanghelie, învățăturile părinților purtători de Dumnezeu; și în sfârșit ne-a dat părinții duhovnicești, ca să ne păstoreze și să ne călăuzească. Așadar, dacă nu ne vom mântui, pedeapsa noastră va fi mare.